

2

NEWSLETTER

RAD. KVALITET. PRAKTIČNA REŠENJA.

BUDUĆNOST REVIZIJE – DATA ANALYTICS I BIG DATA

Promene u finansijskom i tehnološkom okruženju, kao i promene u očekivanjima korisnika finansijskih izveštaja neminovno dovode i do promena u planiranju...

IZMENE ZAKONA O PDV – MESTO PROMETA USLUGA

Kada je u pitanju novi Zakon o prometu na dodatu vrednost (ZPDV), najznačajnija je izmena člana 12. kojim se određuje mesto prometa usluga kojom je izvršeno...

NOVI FORMAT REVIZORSKOG MIŠLJENJA

Tokom poslednjih nekoliko godina, na globalnom nivou, poslovanje je postalo složenije, što je uticalo na sam proces prosudživanja i procenjivanja. Tako je i finansijsko izveštavanje...

KAKO SE NOSITI SA FINANSIJSKIM POTEŠKOĆAMA

U svetu poslovanja često postoje određene finansijske poteškoće i prepreke. U ovakvoj situaciji za neuspeh je najlakše okriviti nekog drugog ili...

BUDUĆNOST REVIZIJE – DATA ANALYTICS I BIG DATA

Promene u finansijskom i tehnološkom okruženju, kao i promene u očekivanjima korisnika finansijskih izveštaja neminovno dovode i do promena u planiranju, sprovođenju i nalazima revizije finansijskih izveštaja.

U savremenom poslovnom svetu, revizija ne bi trebalo da pruža samo uverenje o tačnosti finansijskih izveštaja, nego bi morala da pruži dodatnu vrednost korisnicima.

DATA ANALYTICS (DA) JE PROCES KVALITATIVNOG I KVANTITATIVNOG PROUČAVANJA NIZA PODATAKA U CILJU IZVLAČENJA ZAKLJUČAKA O INFORMACIJAMA KOJE SADRŽE, UZ POMOĆ SPECIJALIZOVANIH SISTEMA I SOFTVERA.

Iako suština revizije mora da ostane ista, revizori će biti primorani da vrše analizu velikog broja podataka. U tom smislu se sve više pominju dva nova termina za reviziju: data analytics i big data. Data analytics (DA) je proces kvalitativnog i kvantitativnog proučavanja niza podataka u cilju izvlačenja zaključaka o informacijama koje sadrže, uz pomoć specijalizovanih sistema i softvera. Big Data (BD) je proces proučavanja velikog broja podataka u cilju identifikacije skrivenih šema koje se ponavljaju, nepoznatih korelacija, trendova, odstupanja i drugih korisnih informacija koje mogu da unaprede poslovne sisteme.

Data Analytics i Big Data će početi u skorijoj budućnosti sve više da utiču na način izvođenja revizije, jer će pre svega omogućiti revizorima precizno analiziranje celokupnog seta podataka u kratkom vremenskom periodu. Naime, danas se revizorske procedure sprovode na relativno malom uzorku transakcija nakon čega se vrši ekstrapolacija zaključaka na celokupan set podataka.

U budućnosti, revizori će koristeći DA i BD biti u prilici da ispitaju i do 100% transakcija klijenta, kao i da vrše analizu, sortiranje i filtriranje podataka u cilju otkrivanja anomalija i identifikovanja skrivenih rizika.

Oblasti u kojima je moguća primena DA i BD su na primer rizik pronevere, nepravilnosti i anomalije u podacima, identifikovanje neefikasnih internih kontrola itd.

U takvom okruženju veoma je izvesno da će na tržištu biti izvršena selekcija revizorskih kuća koje će moći da pruže usluge na unapređenom nivou, a koji će imati i koristiti unapređeno znanje analize podataka. Samim tim, obezbeđiće proaktivni pristup procesu revizije koji će biti prepoznat kao dodata vrednost od strane korisnika finansijskih izveštaja.

BIG DATA (BD) JE PROCES PROUČAVANJA VELIKOG BROJA PODATAKA U CILJU IDENTIFIKACIJE SKRIVENIH ŠEMA KOJE SE PONAVLJAJU, NEPOZNATIH KORELACIJA, TREDOVA, ODSTUPANJA I DRUGIH KORISNIH INFORMACIJA KOJE MOGU DA UNAPREDE POSLOVNE SISTEME.

Dakle, u skorijoj budućnosti biće neophodno da revizori upotpune svoje obrazovanje i znanjima iz oblasti kao što su upravljanje rizicima, forenzika i IT. Prihvatanje izmenjenog okvira poslovanja revizorskih kuća i transformacije celokupne organizacije izvođenja revizije će sigurno biti proces koji će trajati izvesno vreme, ali pokazaće se kao neophodan i bez alternative.

IZMENE ZAKONA O PDV – MESTO PROMETA USLUGA

Kada je u pitanju novi Zakon o prometu na dodatu vrednost (ZPDV), najznačajnija je izmena člana 12. kojim se određuje mesto prometa usluga kojom je izvršeno usklađivanje sa pravnim tekovinama EU.

Sadašnje opšte pravilo u Zakonu o PDV da se mesto prometa usluge određuje prema mestu u kome pružalač usluge obavlja svoju delatnost, zamenjeno je opštim

---

OSNOVNO NAČELO KOJE SE PRIMENJUJE U EU, A KOJE JE OD 01.04.2017. U PRIMENI U SRBIJI, JESTE DA SE MESTOM PROMETA USLUGA SMATRA MESTO PRIMAOCA USLUGA, AKO JE PRIMALAC USLUGA PORESKI OBVEZNIK, A AKO PRIMALAC USLUGA NIJE PORESKI OBVEZNIK, PREMA MESTU PRUŽAOCA USLUGA.

---

pravilom prema propisima EU gde se mesto prometa usluge određuje prema mestu u kome primalac usluge obavlja delatnost.

Prema opštem pravilu iz člana 12. st. 1. i 2. ZPDV, koje važi zakључno sa 31.03.2017. godine, mesto prometa usluge je mesto u kojem pružalač usluge obavlja delatnost, odnosno mesto u kojem ima poslovnu jedinicu preko koje pruža uslugu, nezavisno od toga da li se usluge

pružaju poreskim obveznicima ili licima koja nisu poreski obveznici, pri čemu su od navedenog opštег pravila propisani određeni izuzeci.

Osnovno načelo koje se primenjuje u EU, a koje je od 01.04.2017. u primeni u Srbiji, jeste da se mestom prometa usluga smatra mesto primaoca usluga, ako je primalac usluga poreski obveznik, a ako primalac usluga nije poreski obveznik, prema mestu pružaoca usluga. Od navedenih opštih pravila za pojedine usluge propisani su izuzeci.

Cilj izmene je usaglašavanje sa propisima EU i otklanjanje dvostrukog oporezivanja/neoporezivanja određenih usluga.

Novi član 12. različito uređuje mesto prometa u zavisnosti da li se usluge pružaju poreskom obvezniku (relacija business to business) ili licu koje nije poreski obveznik.

NOVI FORMAT REVIZORSKOG MIŠLJENJA

Tokom poslednjih nekoliko godina, na globalnom nivou, poslovanje je postalo složenije, što je uticalo na sam proces prosuđivanja i procenjivanja.

Tako je i finansijsko izveštavanje, koje u suštini reflektuje celokupno poslovanje privrednog subjekta, moralo da evoluira kako bi se održao korak sa svim promenama u poslovnom okruženju. Međutim, izveštaj revizora, ključan i završni dokument u procesu revizije koji je decenijama važio za izveštaj koji kao rezultat daje samo zaključak da li je mišljenje revizora kvalifikovano ili nije, zapravo nudi veoma ograničene informacije o kompaniji koja je predmet revizije.

POŠTO SU KORISNICI FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZAHTEVALI DA IZVEŠTAJ REVIZORA BUDE TRANSPARENTNIJI I DA PRUŽA UVID U SAM POSTUPAK REVIZIJE, NAKON PETOGODIŠNJEV PROJEKTA KOJI JE SPROVEO ODBOR ZA MEĐUNARODNE STANDARDE REVIZIJE I OSIGURANJA (THE INTERNATIONAL AUDITING AND ASSURANCE STANDARDS BOARD, IAASB), FINALNI IZVEŠTAJ REVIZIJE SE PROMENIO.

Pošto su korisnici finansijskih izveštaja zahtevali da izveštaj revizora bude transparentniji i da pruža uvid u sam postupak revizije, nakon petogodišnjeg projekta koji je sproveo Odbor za međunarodne standarde revizije i osiguranja (The International Auditing and Assurance Standards Board, IAASB), finalni izveštaj revizije se promenio.

S tim u vezi, objavljeni su novi, kao i dopunjeni međunarodni standardi revizije (ISAs) koji imaju za cilj da promene izveštaj revizora. Novim i revidiranim standardima IAASB namerava da izveštavanju revizora pruži veću transparentnost i poveća poverenje u same izveštaje. Transformacija izveštaja revizora je od ključnog značaja kako bi se sagledala vrednost finansijskih izveštaja revizije, i kako bi se održao kontinuitet značaja revizorske profesije.

Glavne promene su:

- Izmenjen redosled elemenata u izveštaju, pa će se najvažnija informacija – mišljenje revizora, naći na prvom mestu u izveštaju
- Za javna privredna društva, izveštaj revizora obuhvatiće i deo o ključnim pitanjima revizije, odmah nakon pasusa sa mišljenjem revizora
- Dopunjeni standardi IAASB se primenjuju za reviziju finansijskih izveštaja javnih privrednih društava za poslovne godine koji se završavaju 15. decembra 2016. godine ili kasnije
- U Srbiji će novi standardi stupiti na snagu tek nakon što Ministarstvo finansija objavi službeni prevod novih standarda

KAKO SE NOSITI SA FINANSIJSKIM POTEŠKOĆAMA

U svetu poslovanja često postoje određene finansijske poteškoće i prepreke. U ovakvoj situaciji za neuspeh je najlakše okriviti nekog drugog ili prepustiti se osećanju panike. Umesto toga, bolje je pronaći način da se problemi reše.

U članku magazina Forbes, tri stručnjaka ponudila su savete kako da se prevaziđu finansijske poteškoće.

FINANSIJSKE POTEŠKOĆE SE DEŠAVAJU I IZ NJIH UČIMO, ALI JE UVEK BOLJE BITI SPREMAN MNOGO UNAPRED I KRAJ SEBE IMATI DOBROG SAVETNIKA ZA RAČUNOVODSTVO.

Majkl Hsu (W. Michael Hsu), osnivač i izvršni direktor kompanije DeepSky smatra da je ponekad neophodno smanjiti troškove, ali da nikako ne treba štedeti na dve stvari, a to su kafa i računovodstvo.

Pod kafom se podrazumevaju i ostala osveženja u kancelariji. „Da li želite da nervirate svoj tim kada su vam napotrebni i kad vam pomažu da se izvučete iz nezgodne situacije? Računovodstvo je takođe neophodan deo prevazilaženja finansijskih poteškoća i

ključni faktor koji pokazuje jasnu sliku o situaciji”.

Zakoračite unazad i rekonfigurišite - El Kaplan (Elle Kaplan), CEO i jedna od osnivačica LexION Capital Management-a veruje da su pravljenje koraka unazad i planova rekonfiguracije ključni kada se razmatra finansijska poteškoća. „Izbegnite kratkovidost tako što ćete zakoračiti unazad i oceniti kada bi trebalo da strateški oblikujete ideju”, kaže ona.

Fokusirajte se na budućnost – „Pri poteškoćama je pre svega neophodno isključiti emocije”, predlaže predsednica i izvršni direktor Fourlane-a, Mardžori Adams (Marjorie Adams). „Kad naiđemo na potreškoću u poslovanju lako je tražiti krivce, biti besan, frustriran, ili uplašen”. Ona savetuje da je najbolje koncentrisati se na ono što treba da se uradi i nastaviti dalje.

Finansijske poteškoće se dešavaju i iz njih učimo, ali je uvek bolje biti spremjan mnogo unapred i kraj sebe imati dobrog savetnika za računovodstvo.

O NAMA

Kreston MDM je društvo za reviziju, finansijski i računovodstveni konsulting. Osnovano je 2005. godine kao MDM Revizija sa ciljem da, koristeći svoje resurse, gradi dinamičan poslovni odnos sa klijentima i pruža usluge najvišeg kvaliteta. Nakon dugotrajne selekcije i procesa provere kvaliteta pruženih usluga, u februaru 2015. godine MDM Revizija je postala ekskluzivni član sa Srbiju Kreston International - globalne mreže visoko pozicioniranih računovodstvenih firmi koje, na osnovu svog dugogodišnjeg iskustva i znanja o lokalnim tržištima, pružaju svakodnevnu podršku svojim klijentima u preko 100 zemalja.

Kontinuirani uspeh Kreston International zavisi od napornog rada i posvećenosti svake firme članice i svih zaposlenih. Upravo je kvalitet koji pruža svaki pojedinac ono što nam omogućava da održimo

osnovne vrednosti brenda, s obzirom na to da čvrsto verujemo da "ljudi posluju sa ljudima i brendom koji poznaju, vole i kojem veruju".

Kreston MDM nudi širok spektar usluga koje obuhvataju reviziju finansijskih izveštaja, kao i računovodstvene usluge, procenu vrednosti preduzeća, finansijski i poreski konsulting, finansijski i poreski due diligence, izradu biznis plana. Naš osnovni cilj je rešavanje realnih problema iz oblasti finansija i računovodstva. Naš tim visoko profesionalnih stručnjaka sa bogatim višegodišnjim iskustvom, koristi svoje poslovne veštine i iskustvo da bi, u saradnji sa klijentima, omogućio smanjenje poslovnih rizika i prilagođenost promenljivim uslovima poslovanja. Svakog dana, naši zaposleni teže da prošire svoja znanja i vidike i daju novu perspektivu svakom projektu.